

Okruhy otázek pro zkoušku z předmětu

Právo tvorba pro veřejnou správu

U zkoušky (ústní) lze používat všech uváděných předpisů (včetně Legislativních pravidel vlády atd.)

1. Pojem právo tvorba v teorii a praxi. Složky teorie legislativy

(Co to je právo tvorba, zákonodárství, legislativa, normotvorba jako pojmy, co zahrnují. Jaký má význam tvorba práva, jak lze právo tvořit, základní způsoby a přístupy)

(úvodní konzultace, prezentace, Legislativní proces, s. 33 n.)

2. Vztah pojmů právní řád a systém práva

(prezentace, list č. 2 až 5, Legislativní proces, s. 52 - 58)

3. Klasifikace a systemizace právních předpisů a právního řádu

(Prezentace, druhy právních předpisů, charakteristika, listy 22 až 32)

4. Právní a interní úprava tvorby práva

(Jaké právní předpisy a interní směrnice upravují tvorbu práva, jaký je mezi nimi rozdíl, jaký mají význam, proč nemáme zákon o tvorbě práva jako některé státy)

(Legislativní proces, s. 59 n, Prezentace list č. 8 a 9, konzultace)

5. Legislativní pravidla vlády – základní charakteristika obsahu

(co obsahují, jaký mají význam, koho zavazují)

(studijní materiály IS MUNI, text směrnice, přehled problémů, které jsou upraveny, Legislativní proces, s. 279-288)

6. Mechanismus tvorby práva – obecný přehled

(orgány s legislativní pravomocí, poradní orgány – Leg. rada, pracovní komise, legislativní aparát orgánů s legislativní pravomocí)

(Prezentace, konzultace, Legislativní proces, s. 293-295, čl. 2, 15, 50, 78, 79, 104 Ústavy ČR)

7. Teorie legislativy a její složky – základní přehled

(Prezentace, list 13 až 15, konzultace)

8. Zákon, zákonodárství

(co je to zákon – v materiálním a formálním smyslu, jak jej chápalo 18. století – viz úvodní definice z Ústavy Francie 1793, jaký význam má zákon pro stát a větve státní moci, jaký význam má z hlediska postavení jedince, co to je výhrada zákona, popř. ústavního zákona)

(konzultace, prezentace, skripta ÚP pro bakaláře, kap. 10.1.)

9. Příprava právního předpisu – základní fáze

(věcná příprava, požadavky, oficiální fáze, odlišení – zákonodárný proces, tvorba předpisů výkonných orgánů, tvorba předpisů samosprávy)

(Legislativní proces – s. 97, Ústava – čl. 15, 41-52, 62, 76, 78, 79, 104, Legislativní pravidla, čl. 2 až 12 – odlišení věcný záměr a návrh či osnova zákona)

10. Pojem hodnocení dopadu právní regulace – RIA

(co to znamená, jak je to upraveno, kdy se provádí, rozlišení – malá RIA, velká RIA, principy pro provádění)

(usnesení vlády č. 877/29007 – s. 5 až 12, Legislativní proces, s. 248- 261)

11. Systematika právního předpisu

(Legislativní proces, s. 346 n. – jen základní přehled pro pochopení Legislativních pravidel, Legislativní pravidla vlády, čl. 25 až 29, 39, 47 až 51, prezentace list 33)
(složky textu právního předpisu a vysvětlení, co znamená označení - ustanovení úvodní, základní, obecná, společná, přechodná, závěrečná, zrušovací, poznámky pod čarou - článek v IS MUNI)

12. Vztah zákona a podzákonného předpisu. Zmocňovací ustanovení

(jaký je význam, z čeho vztah vychází z hlediska ústavy a hierarchie právního řádu, nároky na zmocňovací ustanovení)
(Legislativní proces, s. 114-121, s. 365-371, čl. 2, čl. 4 Listiny, čl. 79 odst. 3 čl. 104 odst. 3 Ústavy, Legislativní pravidla – čl. 49 až 50)

13. Účinnost, platnost a použitelnost právního předpisu

(co tyto pojmy znamenají, zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv, Legislativní proces, s. 383-393)

14. Právní jazyk

(Pojmy, jazyk, definice, legální definice, legislativní zkratky)
(Legislativní proces, s. 342-346, prezentace – list č. 36 až 39, Leg. pravidla čl. 40 až 47)

15. Implementace práva EU do právního řádu ČR

(jen znalost základních pojmů jako implementace – pozitivní a negativní, transpozice směrnic, harmonizace, unifikace, primární právo EU, sekundární právo, nařízení a směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska)
(základ v Legislativní proces, s. 499-512, Smlouva o fungování EU – čl. 288)
(kdo u nás implementaci zajišťuje, doložka slučitelnosti v návrzích právních předpisů)
(Legislativní proces – s. 516-522)

16. Zákonodárny proces v Poslanecké sněmovně

(Pojem, základní fáze, pojem čtení)
(Legislativní proces, s. 97-109, Ústava ČR, čl. 41 až 52, JŘPS § 86 až 98!!!
Pozor, pokud používáte starší úzetko, upozorňuji, že v zákonodárném procesu došlo k drobnějším změnám zákonem č. 265/2011 Sb., znění příslušných změn, byť z hlediska zkoušky nejde o zásadní věci, další změna se teprve projednává – ochrana před přílepkou,
8. V § 86 odst. 2 větě první se slova „se předkládá písemně a“ zrušují a věta druhá se zrušuje.
9. V § 87 odst. 2 se věta první nahrazuje větou „Návrh zákona se doručí všem poslancům.“.
10. V § 87 odst. 2 se ve větě druhé slova „požádá ji“ nahrazují slovy „předseda Sněmovny ji požádá“.
11. V § 91 odst. 4 se slova „, a to i písemně“ zrušují.
12. V § 92 odstavec 2 zní:
„(2) Usnesení výboru, popřípadě oponentní zpráva nebo záznam o jednání výboru se doručí všem poslancům nejméně 24 hodin před zahájením druhého čtení návrhu zákona.“.
13. V § 94 odstavec 2 zní:
„(2) Souhrn podaných pozměňovacích návrhů, popřípadě jiných návrhů se doručí všem poslancům.“.
14. V § 95 odst. 1 větě první se za slova „po doručení“ vkládají slova „souhrnu podaných“.
15. V § 97 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „ve třech stejnopisech v listinné podobě a stejnopisu v elektronické podobě“.

16. V § 97 odst. 3 větě první se za slova „od doručení usnesení“ vkládá slovo „poslancům“.

17. V § 98 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „ve třech stejnopisech v listinné podobě“.

18. V § 98 odst. 2 větě první se slova „rozešle se“ nahrazují slovy „doručí se vrácený zákon a“ a ve větě druhé se za slova „od jeho doručení“ vkládá slovo „poslancům“.

19. V § 104 odstavec 2 zní:

„(2) Rozpočtový výbor předloží své usnesení, popřípadě oponentní zprávu nebo záznam o jednání výboru předsedovi Sněmovny. Usnesení rozpočtového výboru, popřípadě oponentní zpráva nebo záznam o jednání rozpočtového výboru se doručí všem poslancům, a to nejméně 24 hodin před zahájením druhého čtení návrhu zákona o státním rozpočtu. Totéž se učiní s usnesením výboru, pokud výbor přijme usnesení nesouhlasné s usnesením rozpočtového výboru podle předchozích vět.“

20. V § 105 odstavec 3 zní:

„(3) Souhrn podaných pozměňovacích návrhů, popřípadě jiných návrhů se doručí všem poslancům a navrhovateli.“

21. V § 108 odstavec 4 zní:

„(4) Usnesení výboru k návrhu na projednání mezinárodní smlouvy, popřípadě oponentní zpráva nebo záznam o jednání výboru se doručí všem poslancům, a to nejméně 24 hodin před zahájením druhého čtení mezinárodní smlouvy.“

22. V § 112 odst. 4 se věty druhá a třetí nahrazují větami „Podá-li poslanec takovou žádost, písemná interpelace i odpověď na ni se doručí všem poslancům. Předseda Sněmovny zařadí projednání písemné interpelace na pořad nejbližší schůze Sněmovny ve stanoveném jednacím dnu připadajícím na čtvrtek od 9.00 do 11.00 hodin.“)

17. Zákonodárny proces v Senátu

(Pojem, základní fáze, odlišnosti v Senátu, možnost neprojednat návrh zákona, Legislativní proces, s. 97-109, Vybrané kapitoly ke studiu ústavního práva, 2011, s. 201-210, Ústava ČR, čl. 45 až 49, JŘS § 98 až 113, návrh zákona podávaný samotným Senátem - § 127 až 131)

18. Zákonodárny proces v době mimořádných stavů a při plnění mezinárodních závazků

(co platí obecně, zvláštnosti)

(JŘPS § 99 až 100a, JŘS § 118, 119, úst. zák. č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR – čl. 8)

19. Zákonodárny proces a státní rozpočet

(jaké zvláštnosti má projednávání státního rozpočtu)

(čl. 42 Ústavy ČR, JŘPS § 101 až 106)

20. Příprava nařízení vlády

(Legislativní proces, s. 310-312, Legislativní pravidla, čl. 13 až 15)

21. Příprava vyhlášky ústředního nebo jiného správního úřadu

(Legislativní proces, s. 313-321, Legislativní pravidla, čl. 16)

22. Publikace právních předpisů

(co to je, jaké druhy známe, jaké máme publikační orgány, jaké jsou funkce publikačního orgánu)

(prezentace list č. 16, konzultace, JŘPS - § 107, zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv – úplné znění, zákon o obcích - § 12, zákon o krajích - § 8)

23. Elektronizace legislativního procesu a publikace právních předpisů

(Co to znamená, kde a jak se může uplatnit, eSbirka, eLegislativa, eklep)

(prezentace, list č. 17 až 20, Legislativní proces, s. 227-247)

24. Judikatura Ústavního soudu v otázkách legislativy

(základní přehled o problémech, které ÚS řešil, co kritizoval, částečně plyne i dalších okruhů)

(prezentace, dále Filip: *ÚS a legislativa, 2005, ÚS a tvorba práva, 2007 – obojí vloženo ve Studijních materiálech*)

25. Právní předpisy obcí a krajů – teoretická a ústavněprávní východiska, místo v právním řádu, sankcionování

(*Ústava ČR, zákon o obcích, zákon o krajích, zákon o přestupcích, Legislativní proces, s. 158-162, 168-177, 115-123, [Zápis ze semináře k ukládání sankcí za porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách \(23.10.2008\)](#), <http://www.mvcr.cz/odk>*)

26. Právní předpisy obcí a krajů – legislativní proces

(*zákon o obcích, zákon o krajích, [Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí a krajů](#) – metodická pomůcka MV ČR, [Vzory právních předpisů obcí](#), <http://www.mvcr.cz/odk>*)

27. Právní předpisy obcí a krajů – předmět právní úpravy

(*zákon o obcích, zákon o krajích, [Přehled zákonných zmocnění pro vydávání obecně závazných vyhlášek územních samosprávných celků](#), <http://www.mvcr.cz/odk>*)

28. Obecně závazné vyhlášky obcí regulující místní záležitosti veřejného pořádku

(*zákon o obcích, [Oblasti veřejného pořádku ve vztahu k možnostem jejich regulace 2012](#), [Zápis ze semináře k obecně závazným vyhláškám obcí o veřejném pořádku](#), <http://www.mvcr.cz/odk>*)

29. Právní předpisy obcí a krajů – státní dozor

(*zákon o obcích, zákon o krajích, [Sborník odboru dozoru a kontroly veřejné správy za rok 2011](#), s. 8-18, 52-59, <http://www.mvcr.cz/odk>*)

30. Právní předpisy obcí a krajů – judikatura Ústavního soudu od prosince 2007

(*zákon o Ústavním soudu, [Přehled nálezů Ústavního soudu 2010-2011](#), [Judikatura Ústavního soudu k OZV 2009-2011](#), <http://www.mvcr.cz/odk>, <http://www.usoud.cz>*)